

ĐÁNH GIÁ TÍNH CHỐNG CHỊU BỆNH CHẾT HÉO CỦA CÁC GIỐNG KEO LAI, KEO LÁ TRÀM VÀ KEO TAI TƯỢNG BẰNG NHIỄM BỆNH NHÂN TẠO Ở VƯỜN ƯƠM

Trần Thanh Trắng¹, Trần Anh Tuấn¹, Hà Huy Nhật², Ngô Văn Chính², Lê Sơn²,
Nguyễn Đức Kiên², Đỗ Hữu Sơn², Nguyễn Văn Nam¹, Bùi Quang Tiếp¹, Phạm Thị Thủy¹,
Nguyễn Hoài Thu¹, Nguyễn Thị Minh Hằng¹

¹Trung tâm Nghiên cứu Bảo vệ rừng;

²Viện Nghiên cứu Giống và Công nghệ sinh học Lâm nghiệp

TÓM TẮT

Các loài Keo lá tràm (*Acacia auriculiformis*), Keo tai tượng (*A. mangium*) và keo lai là những loài cây trồng rừng chính ở Việt Nam, với diện tích trên 1,5 triệu ha. Hiện nay nhiều diện tích rừng trồng keo, đặc biệt là keo lai và Keo tai tượng ở Việt Nam đang bị nấm *Ceratocystis manginecans* tấn công, gây chết héo ở nhiều tỉnh trên cả nước. Việc tuyển chọn và trồng các dòng keo vừa có tính trạng sinh trưởng nhanh và vừa có tính trạng kháng bệnh hoặc chống chịu bệnh chết héo là việc làm cần thiết. Một thí nghiệm nhiễm bệnh nhân tạo nhiễm nấm gây bệnh chết héo *C. manginecans* lên cây con của ba dòng Keo lá tràm, bốn dòng keo lai giống Tiến bộ kỹ thuật, sáu dòng keo lai giống Quốc gia, sáu gia đình Keo tai tượng, hạt thu từ vườn giống hữu tính thế hệ 2 và 44 dòng keo lai mới được chọn tạo ở vườn ươm của Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam nhằm chọn ra các giống keo có khả năng kháng/chống chịu với nấm gây bệnh chết héo. Sau 45 ngày nhiễm bệnh, kết quả cho thấy hai dòng Keo lá tràm Clt18 và Clt19 có khả năng kháng bệnh chết héo ở cấp bệnh C0 cao hơn ($p < 0,001$) so với các gia đình Keo tai tượng ở cấp bệnh C3. Trong khi đó, chiều dài vết bệnh của các dòng keo lai nằm trong khoảng chiều dài vết bệnh của các dòng Keo lá tràm và các gia đình Keo tai tượng. Trong số các dòng keo lai, dòng BV10 và bốn dòng mới chọn tạo (102, BV316, BV567 và 92/1) có chiều dài vết bệnh tương đương ($p < 0,001$) với chiều dài vết bệnh của các dòng Keo lá tràm ở cấp bệnh C0. Tỷ lệ cây chết của các dòng/gia đình keo có tương quan với chiều dài vết bệnh trên thân cây ($R^2 = 0,77 - 0,82$). Các dòng keo lai có khả năng kháng bệnh chết héo ở cấp bệnh C0 là những giống keo tiềm năng cho phát triển trồng rừng keo trong tương lai.

Từ khóa: *Ceratocystis*,
keo lai, Keo lá tràm, Keo
tai tượng, nhiễm bệnh
nhân tạo

Keywords: *Ceratocystis*,
Acacia hybrid,
A. auriculiformis,
A. mangium, artificial
inoculation

Assessment of tolerance to a canker and wilt pathogen of *Acacia* hybrid, *Acacia auriculiformis* clones and families of *A. mangium* by artificial inoculation in nursery

Acacia species including *Acacia auriculiformis*, *A. mangium* and *Acacia* hybrid (*A. mangium* × *A. auriculiformis*) are among the main forest plant species in Vietnam, with an area of over 1,500,000 hectares. Currently, many acacia plantations, especially *Acacia* hybrid and *A. mangium* plantations in Vietnam are being attacked by a canker and wilt pathogen *Ceratocystis manginecans*, causing tree death in many provinces across the country. It is essential to select and plant *Acacia* clones that have both rapid growth and resistance or tolerance to disease. An experiment of artificial inoculation of *C. manginecans* on cuttings of three *Acacia auriculiformis*